

Suvestinė redakcija nuo 2020-06-16 iki 2021-04-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-12-31, i. k. 2015-21168

Nauja redakcija nuo 2020-06-16:

Nr. [1R-167](#), 2020-06-15, paskelbta TAR 2020-06-15, i. k. 2020-13007

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KATASTROFŲ, EISMO ĮVYKIŲ AR RIKTŲ
TYRIMŲ, ŠIŲ TYRIMŲ ATASKAITŲ IR GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO
SAUGOS REKOMENDACIJŲ RENGIMO IR TEIKIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2015 m. gruodžio 30 d. Nr. 1R-385

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 36 straipsnio 5 dalimi ir įgyvendindamas 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos (nauja redakcija),

t v i r t i n u Geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų tyrimų, šių tyrimų ataskaitų ir geležinkelių transporto eismo saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarkos aprašą (pridedama).

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2015 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-385
(Lietuvos Respublikos teisingumo ministro
2020 m. birželio 15 d. įsakymo Nr. 1R-167
redakcija)

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KATASTROFŲ, EISMO ĮVYKIŲ AR RIKTŲ TYRIMŲ, ŠIŲ TYRIMŲ ATASKAITŲ IR GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS REKOMENDACIJŲ RENGIMO IR TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų tyrimų, šių tyrimų ataskaitų ir geležinkelių transporto eismo saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimo tvarką, geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų tyrimų ataskaitų rengimo bei teikimo Europos Sąjungos geležinkelių agentūrai (toliau – Agentūra) ir kitiems suinteresuotiems asmenims tvarką, geležinkelių transporto eismo saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarką.

2. Aprašas skiriamas geležinkelių infrastruktūros valdytojams, geležinkelio įmonėms (vežėjams), įmonėms, kurių geležinkelių riedmenys manevruoja ir (ar) važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos bei kurios Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso nustatyta tvarka turi įgyti saugos sertifikatą (toliau – kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą), ir kitiems asmenims, susijusiems su įvykusia su geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykiu ar riktų.

3. Geležinkelių transporto katastrofas, eismo įvykius ar riktus, taip pat geležinkelių sistemos struktūrinių posistemių ir geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių techninius gedimus tiria Lietuvos Respublikos teisingumo ministro paskirtas geležinkelio transporto katastrofų ar eismo įvykių ir riktų, kurie kitomis sąlygomis būtų galėję sukelti katastrofą, tyrimų vadovas (ar vadovai) (toliau – tyrimų vadovas).

4. Tyrimų vadovo atliekami geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų tyrimai nėra susiję su asmenų kaltės nustatymu ir administracinės, baudžiamosios ar civilinės atsakomybės taikymu, taip pat – su ikiteisminiu ar teisminiu tyrimu. Šių tyrimų tikslas yra pagerinti geležinkelių transporto eismo saugą ir užtikrinti geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų prevenciją. Šie tyrimai yra nepriklausomi nuo kitų institucijų vykdomų tyrimų dėl įvykusių geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų.

5. Jeigu neįmanoma nustatyti, kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje įvyko geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykis ar riktas arba jeigu geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykis ar riktas įvyko dviejų Europos Sąjungos valstybių narių pasienio zonoje, Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimų įstaigos susitaria, kurios Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimų įstaiga atliks pasienio zonoje įvykusios geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimą, arba susitaria jį atlikti bendrai. Jeigu pasienio zonoje įvykusios geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimą atlieka tyrimų vadovas, jis su šio tyrimo medžiaga leidžia susipažinti susijusios Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimų įstaigai.

6. Jeigu su Lietuvos Respublikos teritorijoje įvykusia geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykiu ar riktų yra susijusi kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigta arba licencijuota geležinkelio įmonė (vežėjas) arba su tuo susijusi transporto priemonė, kuri yra įregistruota arba kurios techninė priežiūra atliekama vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių, tyrimų vadovas tarptautinių susitarimų nustatyta tvarka pakviečia šiame geležinkelių transporto

katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrime dalyvauti atitinkamos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimų įstaigą. Tyrimų vadovas leidžia susipažinti su šio tyrimo medžiaga pakviestos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimo įstaigai.

7. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse, 2020 m. balandžio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 2020/572 dėl geležinkelių avarijų ir riktų tyrimo ataskaitų ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose geležinkelių transporto veiklą ir geležinkelių transporto eismo saugą.

II SKYRIUS

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KATASTROFŲ, EISMO ĮVYKIŲ IR RIKTŲ TYRIMAI

8. Tyrimų vadovas, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro tvirtinama pranešimų apie geležinkelių transporto katastrofas, eismo įvykius ir riktus teikimo, geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimų ir jų padarinių likvidavimo nuostatų nustatyta tvarka gavęs pranešimą arba kitokiu būdu sužinojęs apie geležinkelių transporto įvykį (geležinkelių transporto katastrofą, eismo įvykį ar riktą), nedelsdamas, ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas įvertina, ar šis geležinkelių transporto įvykis atitinka geležinkelių transporto katastrofos požymius, ir jeigu atitinka, inicijuoja geležinkelių transporto katastrofos tyrimą.

9. Jeigu geležinkelių transporto įvykis atitinka geležinkelių transporto eismo įvykio ar rikto požymius, tyrimų vadovas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo geležinkelių transporto eismo įvykio ar rikto dienos įvertina, ar šis geležinkelių transporto eismo įvykis ar riktas kitomis sąlygomis būtų galėjęs sukelti geležinkelių transporto katastrofą, ir raštu priima sprendimą tirti arba atsisakyti tirti geležinkelių transporto eismo įvykį ar riktą. Atlikdamas šį vertinimą, tyrimų vadovas atsižvelgia į šias aplinkybes:

9.1. geležinkelių transporto eismo įvykio ar rikto rimtumą;

9.2. ar geležinkelių transporto eismo įvykis ar riktas turėjo įtakos kitiems geležinkelių transporto eismo įvykiams ar riktams, susijusiems su geležinkelių sistema, atsirasti;

9.3. geležinkelių transporto eismo įvykio ar rikto poveikį geležinkelių transporto eismo saugai;

9.4. geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų), kitų įmonių, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, eismo saugos institucijos, Europos Sąjungos valstybių narių eismo saugos institucijų ir Europos Sąjungos valstybių narių prašymus.

10. Tyrimų vadovas, priėmęs sprendimą tirti geležinkelių transporto eismo įvykį ar riktą, nedelsdamas informuoja apie tai eismo saugos instituciją, atitinkamą geležinkelių infrastruktūros valdytoją, geležinkelio įmonę (vežėją), kitą įmonę, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, ir kitus asmenis, susijusius su geležinkelių transporto eismo įvykiu ar raktu.

11. Tyrimų vadovas, siekdamas padidinti geležinkelių transporto eismo saugą, nustato planuojamo tirti geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimo apimtį, atsižvelgdamas į tyrimo tikslus, ir numato, ko tikimasi išmokti iš katastrofos, eismo įvykio ar rikto.

12. Tyrimų vadovas ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo geležinkelių transporto katastrofos atsitikimo dienos arba nuo sprendimo tirti geležinkelių transporto eismo įvykį ar riktą priėmimo dienos raštu pateikia Agentūrai pranešimą, kuriame turi būti nurodyti geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto data, laikas, vieta ir pasekmės, tokios kaip mirties atvejai, sužalojimai ir materialinė žala.

13. Tyrimų vadovas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos interneto svetainėje skelbia informaciją, susijusią su geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų tyrimų eiga. Su geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykiu ar raktu susijusios geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, geležinkelių infrastruktūros valdytojai, eismo saugos institucija, Agentūra, specialiosios tarnybos, turto, kuris buvo sugadintas, savininkai, gamintojai ar kitos su geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykiu ar raktu susijusios

institucijos ar dėl geležinkelių transporto eismo įvykio nukentėję asmenys ar jų šeimos nariai (toliau – suinteresuoti asmenys) gali teikti tyrimų vadovui aktualią informaciją dėl atliekamo geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimo.

III SKYRIUS

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KATASTROFOS, EISMO ĮVYKIO AR RIKTO TYRIMO ATASKAITOS RENGIMAS IR TEIKIMAS

14. Tyrimų vadovas ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto atsitikimo dienos parengia galutinę geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimo ataskaitą (toliau – ataskaita). Jeigu tokios ataskaitos per 12 mėnesių neįmanoma paskelbti, tyrimų vadovas kiekvienais metais pateikia tarpinę ataskaitą, kurioje aprašoma tyrimo eiga ir atsakoma į visus su sauga susijusius klausimus.

15. Ataskaitą išsiunčia suinteresuotiems asmenims ir ją paskelbia Teisingumo ministerijos interneto svetainėje.

16. Ataskaita turi būti rengiama atsižvelgiant į geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar rikto rūšį, rimtumą ir atlikto tyrimo išvadų aktualumą. Ataskaitos rengiamos vadovaujantis Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2020/572.

17. Ataskaitos turiniui taikomi asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimai, nustatyti asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

IV SKYRIUS

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS REKOMENDACIJŲ RENGIMAS IR TEIKIMAS

18. Geležinkelių transporto eismo saugos rekomendacijos (toliau – rekomendacijos), jeigu tyrimų vadovas jų pateikia, nurodomos ataskaitoje. Rekomendacijos rengiamos siekiant užtikrinti geležinkelių transporto eismo saugą, atsižvelgiant į geležinkelių infrastruktūros tinklo ypatumus, planus atnaujinti ar patobulinti geležinkelių riedmenis ir geležinkelių infrastuktūrą bei įvertinant geležinkelių transporto mokslo pažangą ir inovacijas.

19. Tyrimų vadovas visais atvejais turi aiškiai nurodyti asmenis, kuriems yra skirtos rekomendacijos (toliau – rekomendacijų adresatai).

20. Rekomendacijų adresatas yra eismo saugos institucija, tačiau, atsižvelgiant į konkrečios rekomendacijos pobūdį, ji gali būti adresuojama Agentūrai, kitai įstaigai ar institucijai, įskaitant kitų Europos Sąjungos valstybių narių įstaigas ir institucijas, bei kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms. Rekomendacijų adresatai privalo jas įvertinti ir prireikus imtis veiksmų joms įgyvendinti. Minėti adresatai pagal kompetenciją įvertina ir nustato rekomendacijų vykdytojus. Rekomendacijų adresatai pagal kompetenciją rekomendacijas gali vykdyti patys ar persiųsti jas pagal kompetenciją vykdyti kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims, įskaitant kitų Europos Sąjungos valstybių narių fizinius ir juridinius asmenis, arba kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms (toliau – rekomendacijų vykdytojai).

21. Rekomendacijų adresatai rekomendacijų vykdytojams nustato terminą jų įgyvendinimo veiksmų planui, kuriame numatoma, kaip ir per kiek laiko bus įgyvendintos rekomendacijos, arba argumentuotam atsisakymui jas įgyvendinti parengti. Galutinį sprendimą, ar įgyvendinti rekomendacijas, priima rekomendacijų adresatai.

22. Rekomendacijų adresatai pagal kompetenciją prižiūri, kaip rekomendacijų vykdytojai įgyvendina rekomendacijas.

23. Rekomendacijų adresatai iki kiekvienų metų birželio 30 d. tyrimų vadovui pateikia informaciją, kokių priemonių buvo imtasi arba planuojama imtis rekomendacijoms, pateiktoms praėjusiais kalendoriniais metais, įgyvendinti, arba nurodo priežastis, kodėl buvo priimtas sprendimas jų neįgyvendinti.

24. Tyrimų vadovas, rengdamas ir teikdamas rekomendacijas, atsižvelgia į Agentūros rekomendacijas dėl geležinkelių transporto eismo saugos rekomendacijų rengimo bei teikimo.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Kasmet ne vėliau kaip iki rugsėjo 30 d. tyrimų vadovas Teisingumo ministerijos interneto svetainėje paskelbia metinę geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų tyrimų ataskaitą, kurioje aprašo praėjusiais metais tirtas geležinkelių transporto katastrofas, eismo įvykius ar riktus ir nurodo, kokios rekomendacijos buvo pateiktos ir kokių veiksmų imtasi joms įgyvendinti. Ataskaitos kopiją tyrimų vadovas išsiunčia Agentūrai.

26. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, ir kiti asmenys, susiję su įvykusios geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimu, tyrimų vadovo prašymu teikia eksploatacinę ir techninę pagalbą, būtiną jo uždaviniams įgyvendinti, atsižvelgdami į tiriamos geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto pobūdį.

27. Tyrimų vadovas, siekdamas sukurti bendrus geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų tyrimo metodus, nustatyti bendruosius rekomendacijų principus ir suderinti juos su mokslo bei technikos pažangos raida, keičiasi nuomone ir dalijasi geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimo patirtimi su kitomis Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimų įstaigomis. Tyrimų vadovas bendradarbiauja su kitomis Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų tyrimų įstaigomis ir atlikdamas tarpusavio vertinimą.

28. Tyrimų vadovas gali tirti ne tik geležinkelių transporto katastrofas, eismo įvykius ar riktus, bet ir kitus atvejus, jeigu tai nepažeidžia tyrimų vadovui keliamų nepriklausomumo reikalavimų, nustatytų Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme ir šiame apraše.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-167](#), 2020-06-15, paskelbta TAR 2020-06-15, i. k. 2020-13007

Dėl teisingumo ministro 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1R-385 „Dėl Geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų tyrimų, šių tyrimų ataskaitų ir geležinkelių transporto eismo saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo